

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Pukkilassa ja sen ympäristökunnissa toimivat yritykset uskovat vahvasti ehdotetun hankintalakimuutoksen tuovan uutta elinvoimaa ja mahdollistaa nykyisen elinvoiman pitämisen alueella. Alueen kunnat toimivat vastuullisesti ja kilpailuttamatta tehdyt suoramarkinnat ovat olleet vähäisiä. Kuntien taloustilanne kuitenkin huolestuttaa alueen yrityksiä, sillä sen uskotaan johtavan yhteiskunnalliseen osaoptimointiin.

Kuntien taloustilanne saattaa johtaa tilanteeseen, jossa hankintoja tehdään halvimmalla mahdollisella keinolla, jolloin lopullinen kokonaiskustannus jää huomiotta. Julkisen kokonaistalouden kannalta, sekä myös alueen yrittäjien näkökulmasta, kehityssuunta on huolestuttava. Suoramarkinnassa ilman kilpailutusta itse hankintaprosessi on kevyempi ja kuluttaa vähemmän kuntien resursseja kuin kilpailuttaminen. Lopputuloksena on kuitenkin kilpailuttamaton hankinta, eikä toimitussisällön todellista arvoa päästä mittaamaan. Yksittäinen sidosryhmätoimija voi vapaasti sanella toimitussisällön hinnan. Eri lähteiden mukaan inhouse yhtiöt eivät ole tehokkuudessaan yksityisen palveluntuottajan tasolla, mikä johtaa kohonneeseen kustannustasoon ja lopulta korkeampaan hankintahintaan.

Yritysten näkökulmasta alueen ulkopuolisilta sidosryhmätoimijoilta tehdyt tilaukset syövät tilaa alueen omalta yritystoiminnalta. Yritysten hyvinvointi on tärkeää paitsi yritysten itsensä kannalta, myös alueen julkisen talouden näkökulmasta. Vain hyvinvoivat yritykset maksavat yhteisöveroa, joka taas pitää alueen elinvoimaisena.

Pukkilan Yrittäjät pitää ehdotettua lakimuutosta hyvin onnistuneena ja toivomme sen etenevän sellaisenaan lainsäädännöksi asti.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

-

- Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?

-

- Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?

-

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

-

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

-

- Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?

-

- Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)

-

- Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?

-
Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

-
- **Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?**
-

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

-

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

-

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

-

- **Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?**
-

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

-

Muut huomiot

-

Jorasmaa Salla
Pukkilan yrittäjät ry - Hallitus